

**UCHWAŁA NR VII/80/2024
RADY MIEJSKIEJ W KOZIENICACH**

z dnia 29 października 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Kozenice na lata 2025 - 2027**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024r., poz. 1465), w związku z art.4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023r., poz. 2151) i art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023r., poz.1939) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Kozenice na lata 2025 - 2027 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Kozenice.

§ 3. 1. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

2. Uchwała podlega ogłoszeniu w BIP Urzędu Miejskiego w Kozenicach.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Kozenicach

mgr Krzysztof Zając

Załącznik do uchwały Nr VII/80/2024
Rady Miejskiej w Kozienicach
z dnia 29 października 2024 r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Kozienice na lata 2025 – 2027

I. Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Kozienice na lata 2025 - 2027 jest dokumentem wyznaczającym cele i sposoby rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych i związanych z tą sferą życia problemów rodzinnych i społecznych na terenie Gminy Kozienice.

Program ma na celu tworzenie spójnego systemu działań naprawczych i profilaktyki zmierzającej do zapobiegania powstawaniu nowych problemów alkoholowych i innych uzależnień, oraz zmniejszania tych, które obecnie występują.

Według art. 4¹ ust. 2 z dnia 26 października 1982 r. ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, realizacja wymienionych w ustawie zadań prowadzona jest w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, uchwalonego przez radę gminy, a w tym przypadku – Radę Miejską w Kozienicach. Biorąc pod uwagę cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021 - 2025, a także działania w zakresie zapobiegania uzależnieniom behawioralnych, Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Kozienice na lata 2025 -2027 został opracowany zgodnie ze wskazanymi poniżej obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie Gminy Kozienice.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii do zadań własnych gminy należy:

1. W zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;

- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

2. W zakresie przeciwdziałania narkomanii:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Zadania przewidziane do realizacji w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Kozienice na lata 2025 -2027 łączą różne działania profilaktyczne z obszaru problematyki uzależnień i są kontynuacją oraz uzupełnieniem działań realizowanych w Gminie Kozienice w latach poprzednich. Działania określone w Programie są dostosowane do potrzeb lokalnych i skierowane do wszystkich mieszkańców Gminy Kozienice. Określają one lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz w zakresie minimalizacji szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania alkoholu oraz substancji psychoaktywnych. Program wyznacza obszary, w których Gmina Kozienice zamierza podejmować działania określone w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii oraz w Narodowym Programie Zdrowia.

Program został opracowany we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w oparciu o „Diagnozę Lokalnych Zagrożeń Społecznych dla Gminy Kozienice” w 2024 r. oraz materiały będące w posiadaniu Wydziału Polityki Społecznej Urzędu Miejskiego w Kozienicach.

Sposoby realizacji działań w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonywane są poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu;
- działalność wychowawczą i informacyjną;
- ograniczanie dostępności alkoholu;
- rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu;
- zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie;
- przeciwdziałanie przemocy domowej;
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez finansowanie centrów integracji społecznej.

W zakresie przeciwdziałania narkomanii:

- działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną;
- rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych;
- ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych;

Realizacja Programu zakłada współpracę różnych podmiotów, instytucji i osób fizycznych działających w obszarze profilaktyki uzależnień. Potrzeba współdziałania jest niezbędna zwłaszcza w obszarze ograniczania dostępności do alkoholu i substancji psychoaktywnych. Współpraca państwa i samorządu powinna być ukierunkowana na tworzenie takiego systemu unormowań prawnych, który rzeczywiście tę dostępność ograniczy, a także zredukowanie zjawiska picia alkoholu i podejmowanie innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.

II. Słowniczek

Alkohole - to duża grupa związków organicznych, pochodnych węglowodorów. Etanol (alkohol etylowy) należy do tej klasy związków i jest głównym składnikiem psychoaktywnym napojów alkoholowych. Jego spożywanie ma liczne społeczne konsekwencje, a intoksykacja może prowadzić do zatrucia, a nawet śmierci. Długotrwałe nasilone picie może prowadzić do uzależnienia od alkoholu, a także różnych zaburzeń somatycznych i psychicznych.

Czynniki ryzyka - są to właściwości indywidualne, cechy środowiska społecznego i efekty ich interakcji, które wiążą się ze zwiększonym ryzykiem powstania nieprawidłowości, zaburzeń, chorób lub przedwczesnej śmierci. Czynniki ryzyka występują w kilku obszarach:

- indywidualnym, jak np. problemy emocjonalne, poznawcze, postawy aspołeczne, brak poczucia własnej wartości, nieprzystosowanie społeczne;
- rodzinnym, jak np. słabe więzi rodzinne, brak wsparcia i nadzoru rodziców lub osób bliskich, uzależnienia w rodzinie;
- środowiskowym, jak np. używanie alkoholu w grupie rówieśniczej, nieprzyjazne środowisko szkolne, normy sprzyjające zachowaniom problemowym (zwyczajnie związane z piciem alkoholu);
- kontekstowym, jak np. bieda, przynależność do dyskryminowanej mniejszości.

Czynniki chroniące - są to zasoby indywidualne jednostki oraz cechy środowiska, które kompensują, bądź redukują wpływ czynników ryzyka, przyczyniając się do zmniejszenia prawdopodobieństwa wystąpienia zachowań problemowych lub zmniejszają ich intensywność. Dzięki wzmacnianiu czynników chroniących zwiększa się odporność na działanie, wyzwala się motywacja i energia do pokonywania przeciwności losu w sposób sprzyjający prawidłowemu rozwojowi człowieka. Czynniki chroniące występują w tych samych obszarach:

- indywidualnym, jak np. kompetencje emocjonalne, poznawcze, społeczne, wiara w siebie i poczucie własnej wartości, pozytywne identyfikacje, zachowania prospołeczne itp.;
- rodzinnym, jak np. dobre relacje i więź z rodzicami, opieka wsparcie i nadzór rodziny,
- środowiskowym, jak np. przyjazne środowisko społeczne, szkolne, rówieśnicze, normy zapobiegające zachowaniom problemowym;
- kontekstowym, jak np. wysoki status społeczny i ekonomiczny.

FASD (Fetal Alcohol Spectrum Disorder) - Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych rozumie się przez to nie diagnostyczny termin opisujący problemy zdrowotne i zaburzenia zachowania wynikające z uszkodzenia mózgu płodu przez alkohol. Uszkodzeniom ośrodkowego układu nerwowego (OUN) mogą towarzyszyć uszkodzenia innych organów wewnętrznych, między innymi serca, układu kostnego, układu moczowego, słuchu, wzroku. procesu rozwoju mózgu w życiu płodowym powiązany z widocznymi na twarzy dziecka charakterystycznymi zmianami, jest opisywany jako Płodowy Zespół Alkoholowy - FAS (Fetal Alcohol Syndrome).

Eksperymentowanie – to model spożywania alkoholu, narkotyków lub dopalaczy w sposób incydentalny, w określonych sytuacjach i kontekstach.

Narkotyki – substancje zaburzające pracę ośrodkowego układu nerwowego w zakresie nieprawidłowego odbioru bodźców, takich jak: słuch, wzrok, mowa, dotyk, ból. Nowe substancje psychoaktywne (NSP), tzw. dopalacze – produkty psychoaktywne, wytworzone w procesach chemicznych, których skład często jest trudny do określenia, a działanie powoduje bardzo silne zatrucia organizmu i nieodwracalne zmiany zdrowotne mogące prowadzić nawet do śmierci.

Leczenie uzależnienia - rozumie się przez to działania służące redukcji objawów i przyczyn zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania wynikających z używania alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP lub związanych z uzależnieniem behawioralnym. Przykładami działań leczniczych w tym zakresie są: programy psychoterapii uzależnienia, farmakologiczne wspieranie psychoterapii, leczenie alkoholowych zespołów abstynencyjnych, programy substytucyjnego leczenia uzależnienia od opioidów.

Procedura „Niebieskich Kart” - to skoordynowany system pomocy dla osób, które doznają przemocy domowej. Obejmuje ona ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie. Procedura przewiduje dwuetapowy udział osoby dotkniętej przemocą w rodzinie. Pierwszy etap to zetknięcie z przedstawicielami wyżej wymienionych służb, którzy wypełniają formularz „Niebieska Karta - A”, natomiast drugi etap to zaproszenie przez zespół interdyscyplinarny bądź grupę roboczą na spotkanie i wspólne omówienie dalszych, zintegrowanych działań pomocowych.

Profilaktyka uniwersalna - rozumie się przez to profilaktykę ukierunkowaną na całą populację, to jest działania profilaktyczne adresowane do całych grup (populacji) bez uwzględnienia stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych lub uzależnień behawioralnych. Ich celem jest zmniejszanie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów w danej populacji i wzmacnianie czynników wspierających prawidłowy rozwój, działania uniwersalne są realizowane np. w populacji dzieci i młodzieży w wieku gimnazjalnym, w populacji młodych dorosłych, w populacji rodziców posiadających dzieci w wieku szkolnym. Przykładem profilaktyki uniwersalnej są programy opóźniania inicjacji alkoholowej lub nikotynowej adresowane do całej populacji dzieci wchodzących w okres pierwszych eksperymentów z substancjami psychoaktywnymi.

Profilaktyka selektywna – rozumie się przez to profilaktykę ukierunkowaną na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka, to jest działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych lub innych zaburzeń zdrowia psychicznego. Działania z tego poziomu profilaktyki są podejmowane ze względu na sam fakt przynależności do danej grupy. Profilaktyka selektywna jest działaniem uprzedzającym, a nie naprawczym.

Profilaktyka wskazująca - rozumie się przez to profilaktykę ukierunkowaną na jednostki (lub grupy) wysokiego ryzyka demonstrujące wczesne symptomy problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub NSP (nowe substancje psychoaktywne) bądź problemów wynikających z uzależnień behawioralnych, ale jeszcze niespełniające kryteriów diagnostycznych uzależnienia, a także wskazujące na symptomy innych zaburzeń zachowania lub problemów psychicznych. Przykładem profilaktyki wskazującej są interwencje podejmowane wobec uczniów upijających się lub eksperymentujących z narkotykami, czy też niektóre działania mające na celu redukcję szkód zdrowotnych lub społecznych u osób nadużywających substancji psychoaktywnych (np. działania edukacyjne i prawne zmierzające do ograniczenia liczby wypadków drogowych popełnianych przez kierowców pod wpływem tych substancji).

Przemoc domowa - jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Rehabilitacja (postępowanie po leczeniu) - rozumie się przez to element integracji: działania podtrzymujące zmianę u osób uzależnionych po zakończeniu leczenia uzależnienia, utrwalające efekty leczenia, uczące umiejętności służących zdrowieniu oraz pomagające w podejmowaniu i realizacji zadań wynikających z ról społecznych. Przykładami są: treningi zapobiegania nawrotom w uzależnieniu, grupy wsparcia dla „absolwentów” leczenia uzależnień, treningi zachowań konstruktywnych, programy wychodzenia z bezdomności, grupy samopomocowe Anonimowych Alkoholików, kluby abstynenta, programy aktywizacji zawodowej.

Ryzykowne spożywanie alkoholu - rozumie się przez to picie nadmiernych ilości alkoholu (jednorazowo i w określonym przedziale czasu) niepociągające za sobą aktualnie negatywnych konsekwencji, przy czym można oczekiwać, że konsekwencje wystąpią, o ile obecny model picia alkoholu nie zostanie zmieniony.

Substancja psychoaktywna, substancja psychotropowa – substancja chemiczna (związek chemiczny) lub mieszanina substancji mająca bezpośredni lub następczy wpływ na funkcjonowanie mózgu, czego efektem są zmiany postrzegania, nastroju, świadomości, procesów poznawczych (np. zapamiętywania) i zachowania.

Szkodliwe picie alkoholu - rozumie się przez to wzorzec picia, który już powoduje szkody zdrowotne, fizyczne bądź psychiczne, ale również psychologiczne i społeczne, przy czym nie występuje uzależnienie od alkoholu; aby rozpoznać szkodliwe używanie alkoholu, opisany wzorzec picia powinien utrzymywać się przez co najmniej miesiąc lub występować w sposób powtarzający się w ciągu 12 miesięcy; jako picie szkodliwe określane jest też spożywanie każdej ilości alkoholu przez: kobiety w ciąży, matki karmiące, chorych przewlekle, osoby przyjmujące leki, osoby starsze.

Uzależnienie od substancji psychoaktywnych - kompleks zjawisk fizjologicznych, czynnościowych, poznawczych i społecznych, wśród których używanie substancji psychoaktywnej (takie, jak: alkohol, środki odurzające, substancje psychotropowe, środki zastępcze, NSP) dominuje nad innymi zachowaniami, które miały poprzednio dla pacjenta większą wartość; głównymi objawami uzależnienia są: głód substancji (przymus, silne pragnienie), utrata kontroli nad używaniem substancji.

Uzależnienia behawioralne – nowa grupa uzależnień psychicznych, które nazywamy zespołem objawów związanych z utwalonym, wielokrotnym powtarzaniem określonej czynności (lub grupy czynności) w celu uzyskania takich stanów emocjonalnych jak: przyjemność, euforia, ulga, uczucie zaspokojenia. Charakteryzują się one utratą kontroli nad konkretnym zachowaniem oraz kontynuowaniem go pomimo negatywnych konsekwencji. Nie chemiczne uzależnienia to między innymi: patologiczny hazard, pracoholizm, zakupoholizm, seksoholizm, czy narastające w ostatnich latach uzależnienie od komputera czy Internetu.

System rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego - rozumie się przez to system oceny jakości programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, którego celem jest podniesienie jakości programów oraz popularyzacja wiedzy na temat skutecznych strategii profilaktycznych i metod konstruowania programów. Rekomendacji programów dokonuje zespół ds. rekomendacji i oceny programów złożony z przedstawicieli Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.

Zdrowie publiczne - to zorganizowany wysiłek społeczny, realizowany głównie przez działania instytucji publicznych, mający na celu polepszenie, promocję, ochronę i przywracanie zdrowia ludności.

III. Podstawy prawne

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;
- Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym;
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- Ustawa z dnia 9 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych;
- Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Województwa Mazowieckiego na lata 2021 – 2025;
- Rozporządzenie w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 -2025;
- Strategia Rozwoju Gminy Kozienice na lata 2018 – 2030;
- Strategia Rozwoju Problemów Społecznych Gminy Kozienice na lata 2022 – 2030;
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Kozienice na rok 2024;
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Kozienice na lata 2023 -2026;
- Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023 – 2025.

IV. Diagnoza i opis problemu

Opracowując Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii oparto się na takich źródłach diagnostycznych jak:

- Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych na terenie gminy z 2024 r.;
- Coroczne sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii z 2023 roku oraz lat poprzednich, a także ze sprawozdań z innych współpracujących instytucji.

Diagnoza służy przede wszystkim dostosowaniu lokalnej polityki wobec alkoholu i innych substancji psychoaktywnych do lokalnych potrzeb.

W połowie 2024 roku w naszej gminie została przeprowadzona „Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych dla Gminy Kozienice”. Badania przeprowadzono wśród dzieci i młodzieży z wybranych szkół podstawowych, w klasach VI, VII, VIII oraz w klasach I i II szkół ponadpodstawowych znajdujących się na terenie gminy. W badaniach wzięło 300 uczniów, 57 nauczycieli, 72 rodziców oraz 166 dorosłych mieszkańców gminy, 20 sprzedawców napojów alkoholowych i 26 pracowników instytucjonalnych (GKRPA, CUS, KPP).

Podsumowanie i rekomendowane działania po przeprowadzeniu badań.

1. Podsumowanie dla dorosłych mieszkańców:

1.1 Uzależnienia:

- 78% badanych uznaje uzależnienie od alkoholu za bardzo istotny problem.
- 73% wskazuje uzależnienia behawioralne (hazard, Internet, nowe technologie) jako istotne.
- 72% mieszkańców uznaje alkoholizm za powszechny problem lokalnego środowiska.
- Nikotynizm uznano za najbardziej powszechny problem (83%) występujący lokalnie.

1.2 Przemoc domowa:

- 19% badanych zna osobiście lub słyszało o przypadkach przemocy domowej, a 37% podejrzewa, że znane im osoby mogą doświadczać przemocy.
- 24% respondentów doświadczyło przemocy, z czego 92% to przemoc psychiczna, 46% fizyczna.

1.3 Spożywanie alkoholu:

- 47% badanych po raz pierwszy spróbowało alkoholu w wieku 16-18 lat, a 28% po 18 roku życia.
- 39% badanych spożywa alkohol kilka razy w roku, a 11% raz w tygodniu.
- 52% mieszkańców uważa, że w ich okolicy jest zbyt dużo punktów sprzedaży alkoholu.

Rekomendacje dla dorosłych:

1. Intensyfikacja kampanii edukacyjnych dotyczących szkodliwości alkoholu, papierosów i uzależnień behawioralnych.
2. Rozwój dostępności otwartych konsultacji z terapeutami uzależnień oraz wsparcia psychologicznego dla rodzin.
3. Wprowadzenie programów prewencyjnych przeciwdziałających przemocy domowej oraz wsparcia ofiar.

2. Podsumowanie dla pracowników instytucjonalnych:

2.1 Problemy społeczne:

- o 100% pracowników instytucji wskazuje uzależnienie od alkoholu jako bardzo istotny problem.
- o 100% uznaje uzależnienia od narkotyków za istotne.
- o Przemoc domowa została uznana za bardzo istotny problem przez 97% badanych.

2.2 Działania profilaktyczne:

- o 93% pracowników dostrzega potrzebę realizacji działań profilaktycznych w zakresie uzależnień.
- o 50% wskazało na potrzebę otwartych konsultacji z terapeutą uzależnień.
- o 88% pracowników uważa, że większość potrzeb społecznych w gminie jest zaspokajana.

Rekomendacje dla pracowników instytucji:

1. Rozwój szkoleń dla pracowników instytucji w zakresie rozpoznawania problemów uzależnień i przemocy domowej.
2. Regularne organizowanie otwartych konsultacji z terapeutami uzależnień dostępnych dla mieszkańców.
3. Wprowadzenie programów wsparcia dla pracowników instytucji, przeciwdziałających wypaleniu zawodowemu.

3. Podsumowanie dla sprzedawców napojów alkoholowych:

3.1 Świadomość szkodliwości alkoholu:

- o 80% sprzedawców nie zgadza się z twierdzeniem, że alkohol zawarty w piwie jest mniej szkodliwy niż ten w wódce, co świadczy o wysokim poziomie świadomości.
- o 100% sprzedawców uważa, że alkohol nie powinien być dostępny dla osób poniżej 18 roku życia.

3.2 Odpowiedzialność sprzedawców:

- o 60% badanych twierdzi, że nigdy nie sprzedano alkoholu osobie, która mogłaby być niepełnoletnia, a w przypadku wątpliwości 85% sprzedawców zawsze sprawdza dowód osobisty.

3.3 Dostępność alkoholu:

- o 90% sprzedawców uważa, że w okolicy nie ma nadmiaru punktów sprzedaży alkoholu.
- o 52% mieszkańców uważa jednak, że liczba takich punktów jest za duża, co może wskazywać na pewne rozbieżności w percepcji sprzedawców i mieszkańców.

3.4 Problemy z nietrzeźwymi klientami:

- o 70% sprzedawców nie miało w ciągu ostatnich 3 miesięcy nieprzyjemnych sytuacji związanych z nietrzeźwymi klientami w obrębie sklepu.
- o 60% twierdzi, że próby zakupu alkoholu przez osoby poniżej 18 roku życia zdarzają się rzadko, a w większości przypadków nie mają miejsca.

Rekomendacje dla sprzedawców:

1. Organizacja obowiązkowych szkoleń dla sprzedawców dotyczących odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu, ze szczególnym naciskiem na kwestie identyfikacji niepełnoletnich klientów oraz rozpoznawania oznak nietrzeźwości.
2. Regularne kontrole punktów sprzedaży alkoholu w celu sprawdzenia przestrzegania przepisów, szczególnie związanych z zakazem sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim.
3. Współpraca sprzedawców z lokalnymi władzami w kampaniach społecznych mających na celu edukację mieszkańców na temat szkodliwości alkoholu oraz promocję odpowiedzialnego spożycia.
4. Promowanie alternatyw: sprzedawcy mogą współpracować z gminą, promując napoje bezalkoholowe i inne alternatywne produkty, co może przyczynić się do redukcji nadużywania alkoholu wśród młodzieży i dorosłych.

4. Podsumowanie dla dzieci i młodzieży:

4.1 Spożywanie alkoholu:

- o 44% uczniów szkół podstawowych i 77% ponadpodstawowych deklaruje, że ich rówieśnicy spożywają alkohol.
- o 13% uczniów szkół podstawowych i 43% ponadpodstawowych ma za sobą inicjację alkoholową.
- o 19% uczniów szkół podstawowych i 27% szkół ponadpodstawowych wskazuje, że niepełnoletni mogą łatwo kupić alkohol.

4.2 Palenie papierosów:

- o 65% młodszych i 67% starszych uczniów przyznało, że ich rówieśnicy palą papierosy.
- o 22% uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych spróbowało palenia.

4.3 Narkotyki i dopalacze:

- o 19% uczniów szkół podstawowych i 22% ponadpodstawowych zna osoby zażywające narkotyki lub dopalacze.
- o 8% uczniów szkół podstawowych i 6% ponadpodstawowych deklaruje, że zażywało narkotyki.

4.4 Cyberprzemoc i przemoc w szkole:

- o 32% uczniów szkół podstawowych i 36% ponadpodstawowych przyznało, że doświadczyło cyberprzemocy.
- o Codziennej przemocy doświadcza 12% uczniów szkół podstawowych i 2% ponadpodstawowych.

Rekomendacje dla młodzieży:

1. Zorganizowanie warsztatów profilaktycznych dotyczących alkoholu, papierosów, narkotyków i dopalaczy, dostosowanych do poziomu szkół podstawowych i ponadpodstawowych.
2. Zwiększenie liczby szkoleń i kampanii edukacyjnych na temat cyberprzemocy i bezpiecznego korzystania z Internetu.
3. Rozwój programów wsparcia psychologicznego dla uczniów dotkniętych przemocą i cyberprzemocą.
4. Wzmocnienie kontroli nad sprzedażą alkoholu i papierosów osobom niepełnoletnim.

5. Podsumowanie dla nauczycieli:

5.1 Najistotniejsze problemy w szkołach:

- o 81% nauczycieli wskazuje uzależnienie od Internetu i gier komputerowych jako bardzo istotny problem wśród uczniów.
- o Po 44% uznaje cyberprzemoc i hejt za poważne zagrożenie.
- o 42% wskazuje na agresję między uczniami jako problem wymagający uwagi.

5.2 Substancje psychoaktywne:

- o 98% nauczycieli twierdzi, że uczniowie są świadomi szkodliwości alkoholu, a 96% zawsze reaguje, gdy widzą ucznia korzystającego z substancji psychoaktywnych.
- o 98% nauczycieli ocenia, że uczniowie w ich szkołach nie mają dostępu do narkotyków, dopalaczy i innych środków odurzających.

5.3 Relacje uczniów:

- o 98% nauczycieli uważa, że uczniowie mają pozytywny stosunek do obowiązków szkolnych i uczestniczą w życiu szkoły.
- o 95% nauczycieli deklaruje, że uczniowie pomagają swoim rówieśnikom, kiedy widzą, że ktoś ma kłopoty.
- o 98% nauczycieli ocenia relacje wśród uczniów jako przyjazne i pozytywne.

5.4 Profilaktyka uzależnień:

- o 100% nauczycieli potwierdza, że w ich szkołach prowadzone są działania profilaktyczne, takie jak warsztaty, pogadanki, spotkania z terapeutami i specjalistami.

Rekomendacje dla nauczycieli:

1. Zwiększenie częstotliwości i zasięgu warsztatów oraz zajęć na temat zagrożeń związanych z uzależnieniem od Internetu, gier komputerowych oraz substancji psychoaktywnych.
2. Promowanie działań profilaktycznych, takich jak spektakle profilaktyczne czy programy edukacyjne skierowane do dzieci, młodzieży i rodziców.
3. Wprowadzenie programów wsparcia psychologicznego dla uczniów z problemami behawioralnymi oraz większe zaangażowanie psychologów szkolnych w pracę nad rozwiązywaniem problemów agresji w szkole.
4. Organizowanie szkoleń dla nauczycieli dotyczących rozpoznawania oznak cyberprzemocy i hejtu oraz skutecznego interweniowania w takich sytuacjach.
5. Zorganizowanie szkoleń dla rodziców w zakresie rozpoznawania zagrożeń wynikających z uzależnień behawioralnych oraz wczesnych symptomów problemów emocjonalnych u dzieci.
6. Rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych, aby angażować uczniów w aktywności rozwijające ich zainteresowania i pasje, co może przeciwdziałać uzależnieniom od Internetu i gier komputerowych.

6. Podsumowanie dla rodziców:

6.1 Problemy społeczne w szkołach:

- o 100% rodziców wskazuje uzależnienie od Internetu i gier komputerowych jako największy problem.
- o 97% uznaje hejt, a 94% cyberprzemoc za istotne zagrożenia.
- o 83% rodziców wskazuje, że relacje między uczniami są pozytywne, a 92% deklaruje, że ich dzieci mają pozytywny stosunek do obowiązków szkolnych.

6.2 Zagrożenia substancjami psychoaktywnymi:

- o 97% rodziców deklaruje, że ich dziecko nigdy nie miało do czynienia z narkotykami ani dopalaczami.
- o 3% przyznało, że ich dzieci doświadczyły upojenia alkoholowego.

6.3 Czas wolny i wychowanie:

- o 79% rodziców deklaruje, że ich dzieci uczęszczają na zajęcia pozalekcyjne rozwijające ich zainteresowania.
- o 28% rodziców zauważa, że ich dzieci wykazują lekceważący stosunek do nauki i przyszłości.

Rekomendacje dla rodziców:

1. Organizowanie warsztatów edukacyjnych dla rodziców na temat wychowania w cyfrowym świecie i zagrożeń związanych z Internetem.
2. Wzmocnienie współpracy szkół z rodzicami w zakresie organizacji zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania dzieci.

3. Wprowadzenie szkoleń dla rodziców dotyczących rozpoznawania zagrożeń związanych z narkotykami, alkoholem i dopalaczami.
4. Promowanie działań profilaktycznych, mających na celu wsparcie emocjonalne dzieci i młodzieży w radzeniu sobie ze stresem i presją rówieśniczą.

Gmina Kozienice prowadzi szereg działań skierowanych do dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych, ukierunkowanych na aktywne przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom społecznym oraz minimalizowanie tych, jakie już występują. Stara się zapewnić każdej grupie wiekowej i społecznej dostęp do informacji, edukacji i pomocy na każdej płaszczyźnie negatywnych zagrożeń cywilizacyjnych.

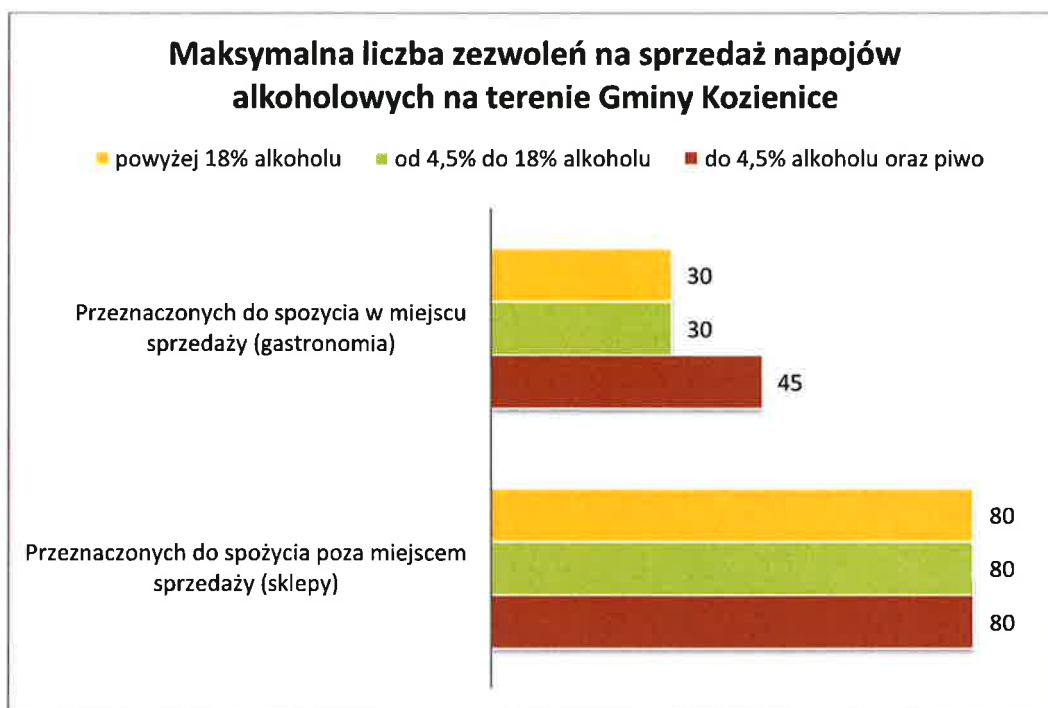
Celem nadrzędnym Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii jest:

- uświadamianie lokalnej społeczności o skutkach i zagrożeniach, jakie wiążą się ze spożywaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych;
- edukacja mieszkańców, a przede wszystkim rodziców w celu uświadomienia, jakie istnieją czynniki ryzyka związane z używaniem substancji psychoaktywnych przez uczniów w wieku dojrzewania. Uświadomienie również tego, jakie czynniki chroniące są w rodzinie i jak duży wpływ ma rodzina na chęć sięgania po substancje psychoaktywne, zwłaszcza przez dzieci i młodzież;
- zadbanie o zajęcia profilaktyczne dla uczniów w szkołach dotyczące emocji, budowania relacji i dobrej komunikacji, w szczególności programy rekomendowane dotyczące profilaktyki. Programy te skierowane są do rodzin z dziećmi, a mają na celu pomoc w rozwinięciu umiejętności, dzięki którym rodzice będą mogli wspierać i siebie, i swoje dzieci;
- wspieranie osób uzależnionych i współuzależnionych, a także tych które są w grupie zwiększonego ryzyka, wskazywać różne możliwe formy rozwiązywania problemów, które docelowo stać się mogą alternatywą dla uzależnienia, ale też wzbudzać motywację u tych osób do samodzielnego działania;
- zwiększenie liczby działań mających na celu promowanie zdrowego trybu życia oraz aktywnego spędzania czasu. Poza chęcią zapicia problemów i wyluzowaniem się to właśnie brak możliwości aktywnego spędzania czasu jest główną przyczyną sięgania po alkohol czy substancje psychoaktywne;
- uświadamianie osób, których problem uzależnienia i przemocy bezpośrednio nie dotyczy, jak prawidłowo reagować na osoby zmagające się z tymi problemami i/lub jak można im pomóc;
- zadbanie o lepszą dostępność pomocy/wsparcia psychologicznego dla mieszkańców, którzy jej potrzebują;
- zadbanie o broszury edukacyjno – informacyjne z zakresu profilaktyki uzależnień;

- ograniczenie dostępu młodym ludziom do substancji takich jak alkohol, papierosy czy substancje psychoaktywne poprzez zakres materiału i sposobu przeprowadzania zajęć profilaktycznych;
- zaangażowanie rodziców i uświadomienie im, jakie negatywne skutki może mieć społeczne przyzwolenie na spożywanie alkoholu przez ich dzieci;
- zaangażowanie rodziców i uświadomienie im, jakie zagrożenie niosą substancje psychoaktywne;
- prowadzenie akcji, programów i warsztatów profilaktycznych dotyczących spożywania i nadużywania alkoholu, wyrobów tytoniowych i narkotyków, w szczególności skupiając się na negatywnym wpływie na zdrowie osób zażywających je w młodym wieku;
- zwrócenie szczególnej uwagi na uświadomienie dzieciom i młodzieży, jakie zagrożenia związane są ze strony m.in. cyberprzemocy, pornografii i znajomości zawieranych w sieci;
- wdrożenie w szkołach dodatkowych zajęć, na które wskazuje młodzież zgodne z jej zainteresowaniami, by odwrócić uwagę od substancji psychoaktywnych i promować zdrowy styl życia;
- prowadzenie wśród rodziców i dorosłych mieszkańców gminy akcji przeciwko stosowaniu przemocy wobec dzieci oraz uczulać na nią nauczycieli, którzy w momencie, kiedy mają podejrzenia w odpowiedni sposób reagowali;
- realizacja programów rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnień;
- przeprowadzenie systematycznych szkoleń wśród sprzedawców napojów alkoholowych, które podniosą ich wiedzę na temat uzależnień i przepisów prawnych zawartych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

V. Dostępność napojów alkoholowych

Rada Miejska w Kozienicach Uchwałą Nr XLII/396/2018 z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Kozienice, ustaliła maksymalną liczbę zezwoleń:

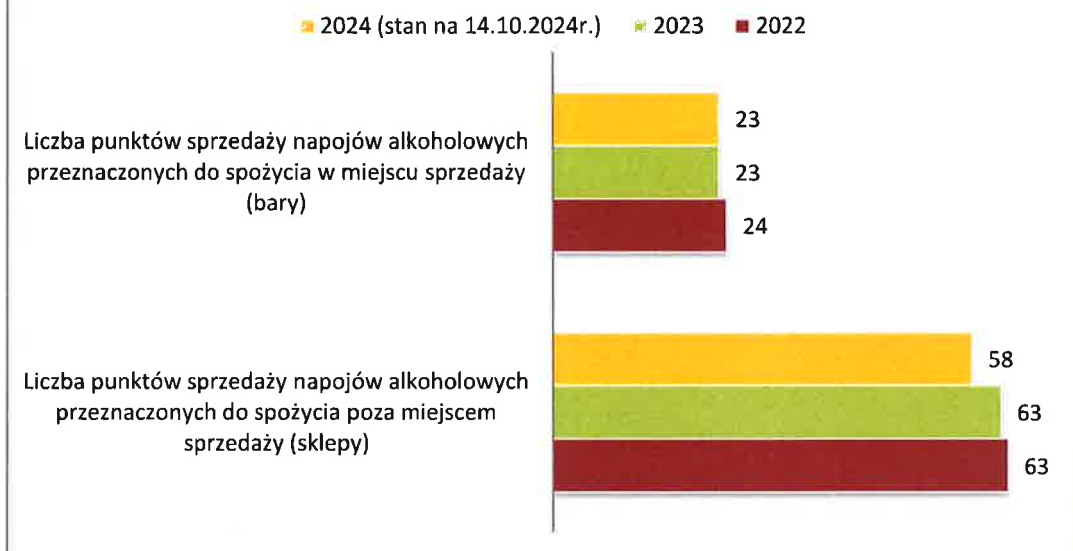
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie Kozienice w 2024 r. (stan na 14.10.2024 r.) wynosi:

- **23 punkty** - sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (bary);
- **58 punktów** - punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy).

Poniższy wykres przedstawia liczbę punktów sprzedaży napojów alkoholowych w latach 2022 -2024 w rozbiciu na:

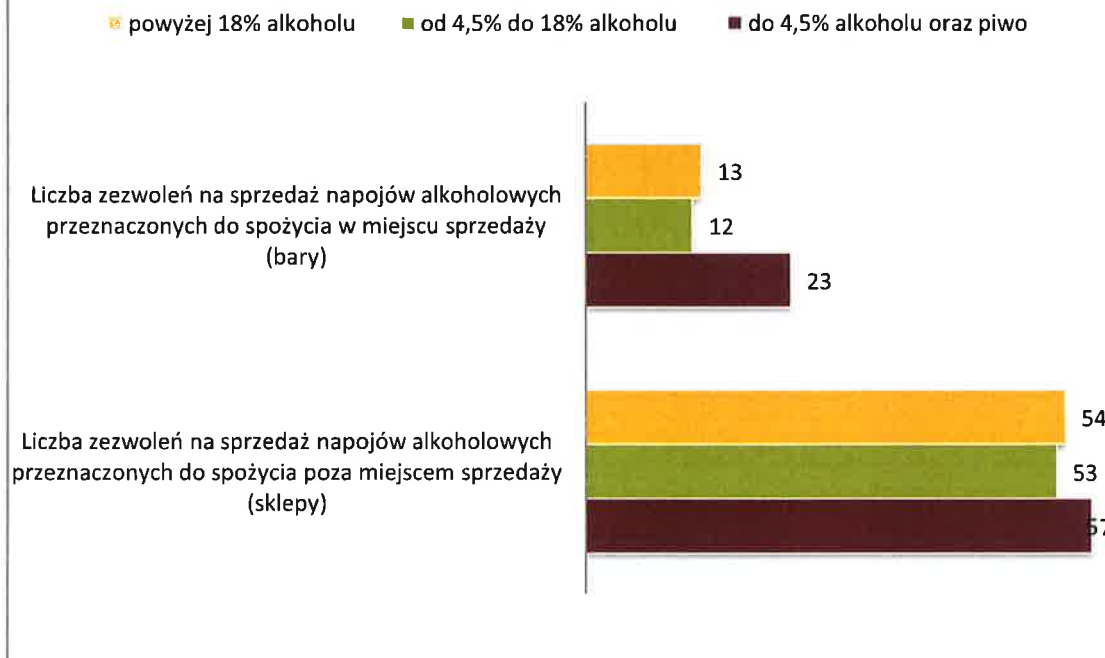
- liczbę punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (bary);
- liczbę punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy).

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Kozienice w latach 2022 -2024

Liczbę wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w zależności od rodzajów napojów alkoholowych przedstawia poniższy wykres.

Liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Kozienice w zależności od rodzaju napojów alkoholowych

V. Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i zasady wynagradzania członków.

1. Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W ramach realizacji zadań własnych gminy wynikających z Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Burmistrz Gminy Koźienice Zarządzeniem Nr 191/2022 z dnia 16 listopada 2022 r. powołał Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Koźienicach.

GKRPA w Koźienicach inicjuje, koordynuje działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień na terenie gminy oraz podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego.

Do głównych zadań GKRPA należy:

- inicjowanie rozmów motywujących z osobami nadużywającymi alkoholu, które zostały zgłoszone do komisji w celu wszczęcia procedury mającej na celu nałożenie obowiązku leczenia odwykowego;
- kierowanie na badania do biegłego celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania zakładu leczniczego osobom, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują; rozkład pożycia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy lub systematycznie zakłócają spokój i porządek publiczny;
- kierowanie do sądów rejonowych wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązkowego poddania się leczeniu odwykowemu w zakładzie lecznictwa odwykowego;
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe informacji dotyczących uzyskania pomocy psychologicznej, prawnej, terapeutycznej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową;
- inicjowanie procedury „Niebieskiej Karty” w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej;
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów ustawy określonych w art. 13¹ (reklama i promocja napojów alkoholowych) i art. 15 (zabrania się sprzedaży i podawania napojów alkoholowych) ustawy oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie zgodności lokalizacji i liczby punktów sprzedaży zgodnych z zasadami określonymi w uchwałach Rady Miejskiej w Koźienicach;
- uczestniczenie przedstawiciela Komisji w pracach grup roboczych powoływanych przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w celu rozwiązywania indywidualnych spraw związanych z wystąpieniem przemocy domowej.

Do kompetencji Komisji należą również zadania wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023r., poz. 1939) oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024 r., poz. 424, 834).

2. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Za udział w posiedzeniach Komisji bez względu na ich ilość przysługuje wynagrodzenie:

- a) Przewodniczącemu Komisji za wykonywanie zadań związanych z organizacją pracy Komisji przysługuje miesięczne wynagrodzenie w wysokości 500,00 zł brutto;
- b) pozostałym członkom Komisji przysługuje miesięczne wynagrodzenie w wysokości 400,00 zł brutto;
- c) wynagrodzenie naliczane i wypłacane będzie na podstawie listy obecności poświadczonej przez Przewodniczącego GKRPA;
- d) wypłata wynagrodzenia dokonywana będzie przelewem na wskazane przez członka Komisji konto.

Organizowaniem działalności Komisji zajmuje się Gmina Kozienice w zakresie:

- a) wypłacania wynagrodzenia członkom Komisji;
- b) współpracy w organizacji szkoleń dla członków Komisji, w tym wyjazdów służbowych krajowych, zwrot kosztów przejazdu;
- c) podstawą wypłacenia kosztów przejazdu stanowi przedstawienie przez oddelegowanego członka komisji stosownej dokumentacji;
- d) zwrot w/w kosztów będzie wypłacany na podane przez członka GKRPA konto bankowe;
- e) środek transportu właściwy do odbycia podróży określa osoba podpisująca polecenie wyjazdu.

Koszt szkoleń, miesięczne wynagrodzenie członków GKRPA oraz poniesione wydatki zwrotu kosztów delegowanego członka komisji będą wypłacane z budżetu gminy z działu – Ochrona Zdrowia, Rozdziału – Przeciwdziałanie Alkoholizmowi.

VII. Zasoby

Instytucje i organizacje uczestniczące w zadaniach z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej;
- Centrum Usług Społecznych;
- Placówki Wsparcia Dziennego;
- SPZOZ Przychodnie Kozienickie;
- Komenda Powiatowa Policji;

- Centrum Leczenia Uzależnień i Pomocy Psychologicznej w Kozienicach;
- Stowarzyszenia Rodzin Abstynenckich;
- Grupy AA;
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Kozienicach;
- Organizacje pozarządowe posiadające w celach statutowych zadania w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym oraz promocji i ochrony zdrowia.

VIII. Monitoring efektywności działań

Monitoring prowadzony jest w celu potwierdzenia skuteczności działań ujętych w Programie. Odbywa się w sposób ciągły poprzez dokonywanie bieżących kontroli jakości i rzetelności realizowanych zadań, ścisłą współpracę z ich realizatorami oraz analizę i interpretację danych sprawozdawczych przekazywanych Gminie. Monitoring prowadzony jest w oparciu o wskaźniki opisane w punkcie IX niniejszego Programu oraz zawarte umowy i porozumienia.

IX Cele programu

Cel główny:

Głównym celem programu jest ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i zażywanie substancji psychoaktywnych poprzez m.in. podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców gminy Kozienice oraz prowadzenie skoordynowanych działań m.in. profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

Cele szczegółowe:

- udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrona przed przemocą w rodzinie;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów dotyczących uzależnień w szczególności dla dzieci i młodzieży;
- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla uzależnionych, spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie lub zażywających substancje psychoaktywne oraz członków rodzin osób z problemami wynikającymi z używania alkoholu i substancji psychoaktywnych oraz dotkniętych przemocą domową;
- nadzór nad placówkami prowadzącymi sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania przepisów wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości.

Cele określone w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii będą realizowane z uwzględnieniem konieczności zapewnienia dostępności, zgodnie z koncepcją projektowania uniwersalnego, określona w art. 2 konwencji o prawach osób niepełnosprawnych oraz potrzebami osób z różnymi niepełnosprawnościami.

X Realizacja

Lp.	Działania	Realizacja kierunku działań określonego w Narodowym Programie Zdrowia	Wskaźniki
1.	Prowadzenie działania informacyjnych i edukacyjnych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym skierowane do mieszkańców Gminy Kozienice	3.1.1 Edukacja Zdrowotna	ilość przeprowadzonych kampanii, koncertów, wykładów profilaktycznych; liczba osób biorących udział w kampaniach, koncertach, wykładach profilaktycznych;
2.	Udział w ogólnopolskich i lokalnych kampaniach edukacyjnych związanych z profilaktyką uzależnień i przemocy. Organizowanie konferencji i debat w lokalnych mediach, happeningów, pikników, festynów, konkursów w tym zakup nagród rzeczowych, gadżetów reklamowych	3.1.1 Edukacja Zdrowotna	ilość przeprowadzonych kampanii, konferencji, debat, happeningów, pikników, festynów, konkursów;
3.	Organizowanie konferencji, porad, seminariów i szkoleń dla różnych grup zawodowych pracujących w systemie pomocy dzieciom, młodzieży, rodzinom z problemem uzależnień, a także w systemie przeciwdziałania przemocy domowej	3.1.1 Edukacja Zdrowotna	ilość przeprowadzonych konferencji, porad, seminariów i szkoleń;
4.	Organizowanie szkoleń dla różnych grup społecznych i zawodowych z zakresu profilaktyki uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy domowej	3.1.1 Edukacja Zdrowotna	ilość szkoleń; ilość osób biorących udział w szkoleniu;
5.	Realizacja w szkołach programów, warsztatów profilaktycznych, edukacyjnych, rekomendowanych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży z zakresu problemu uzależnień i przemocy rówieśniczej	3.1.1 Edukacja Zdrowotna 3.2.1. Profilaktyka uniwersalna	ilość szkół, w których zostały zrealizowane programy, warsztaty profilaktyczne; liczba dzieci i młodzieży biorących udział w programach, warsztatach profilaktycznych;
6.	Przeprowadzenie działań zapobiegających przemocy w szkole	3.2.2. Profilaktyka selektywna	ilość przeprowadzonych działań; ilość szkół biorących udział; liczba uczestników działań;
7.	Przeprowadzenie zajęć środowiskowych dla dzieci i młodzieży promujące zdrowy styl życia	3.2.1. Profilaktyka uniwersalna 3.2.2. Profilaktyka selektywna	ilość placówek, w których realizowane są zajęcia środowiskowe; liczba uczestników zajęć środowiskowych;
8.	Alternatywne formy spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży	3.2.1. Profilaktyka uniwersalna	liczba osób biorących udział w programie;

	z programem profilaktycznym w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym		• ilość przeprowadzonych godzin programu profilaktycznego;
9.	Wypoczynek letni lub zimowy dla dzieci i młodzieży z programem socjoterapeutycznym lub profilaktycznym w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym	3.2.1. Profilaktyka uniwersalna 3.2.2. Profilaktyka selektywna	• ilość dzieci biorących udział w wypoczynku letnim lub zimowym; • ilość godzin przeprowadzonego programu profilaktycznego; • ilość godzin przeprowadzonego programu socjoterapeutycznego
10.	Dożywanie dzieci uczęszczających na zajęcia socjoterapeutyczne, środowiskowe o charakterze profilaktycznym	3.2.1. Profilaktyka uniwersalna	• ilość placówek, w których prowadzone jest dożywanie dzieci;
11.	Prowadzenie Placówek Wsparcia Dziennego świadczących pomoc dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym	3.2.2. Profilaktyka selektywna	• liczba placówek; • liczba osób biorących udział w programie; • ilość przeprowadzonych godzin programu;
12.	Przeprowadzenie pogadank, prelekcji, warsztatów dla rodziców podczas wywiadówek w szkołach w dotyczących uzależnień od alkoholu, narkotyków oraz uzależnień behawioralnych	3.1.1 Edukacja Zdrowotna	• ilość szkół, w których przeprowadzono pogadanki/prelekcje/warsztaty dla rodziców; • liczba rodziców, którzy wzięli udział w pogadankach;
13.	Wspieranie działalności środowisk abstynenckich poprzez organizację przedsięwzięć dla osób uzależnionych i członków ich rodzin	3.3 Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja) zdrowotna, społeczna i zawodowa	• ilość osób biorących udział w programach wspierających;
14.	Dofinansowanie wyjazdów osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych na obozy terapeutyczne i ogólnopolskie spotkania trzeźwościowe	3.3 Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja) zdrowotna, społeczna i zawodowa	• ilość wyjazdów; • liczba osób biorących udział w obozach terapeutycznych i ogólnopolskich spotkaniach trzeźwościowych;
15.	Prowadzenie poradnictwa i pomocy m.in. psychologicznej i prawnej osobom potrzebującym m.in. z powodu problemów uzależnień i przemocy domowej	3.3 Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja) zdrowotna, społeczna i zawodowa 3.3.2. Profilaktyka selektywna 3.2.3. Profilaktyka wskazująca	• liczba osób korzystających z poradnictwa; • ilość przeprowadzonych godzin;
16.	Prowadzenie i tworzenie punktów konsultacyjnych ds. uzależnień i przemocy domowej	3.3 Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja) zdrowotna, społeczna i zawodowa 3.2.2. Profilaktyka selektywna 3.2.3. Profilaktyka wskazująca	• liczba prowadzonych punktów konsultacyjnych; • liczba utworzonych punktów konsultacyjnych; • liczba osób, które skorzystały z porad w punkcie konsultacyjnych;
17.	Zakup materiałów informacyjno-educacyjnych: filmy, plakaty, ulotki, broszury, książki, czasopisma dotyczących uzależnień i przemocy domowej	3.1.1 Edukacja Zdrowotna	• ilość zakupionych materiałów;

18.	Doposażenie placówek lecznictwa odwykowego	3.3 Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja) zdrowotna, społeczna i zawodowa	• ilość doposażonych placówek;
19.	Dofinansowanie zadań związanych z profilaktyką uzależnień realizowanych w instytucjach kultury, sportu	3.1.1. Edukacja zdrowotna	• liczba podmiotów realizująca zadanie; • liczba osób korzystających z zajęć; • liczba programów;
20.	Działania edukacyjne skierowane do kierowców i kandydatów na kierowców	3.1.3. Zadania regulacyjne i zapewnienie skutecznego egzekwowania przepisów	• ilość zrealizowanych działań; • ilość uczestników;
21.	Działania edukacyjne skierowane do sprzedawców napojów alkoholowych	3.1.3. Zadania regulacyjne i zapewnienie skutecznego egzekwowania przepisów	• ilość zrealizowanych działań; • ilość uczestników;
22.	Lokalne diagnozy, badania i sondaże dot. uzależnień	3.4. Diagnozowanie i badanie zjawisk związanych z uzależnieniami	• ilość przeprowadzonych diagnoz, badań, sondaży;
23.	Zapewnienie funkcjonowania i obsługi GKRPA, w tym wynagrodzeń dla jej członków	3.1.1. Edukacja zdrowotna	• liczba posiedzeń plenarnych GKRPA; • liczba posiedzeń podzespołów problemowych GKRPA;
24.	Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez współfinansowanie prac społecznie – użytecznych ograniczającego wykluczenie społeczne osób z problemem alkoholowym i ich członków rodzin	3.3 Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja) zdrowotna, społeczna i zawodowa	• liczba osób biorących udział w pracach społecznie-użytecznych
25.	Tworzenie warunków rozwoju oraz zainteresowań dzieci i młodzieży przez tworzenie lokalnej infrastruktury sportowej	3.2.1. Profilaktyka uniwersalna	• ilość stworzonych miejsc do alternatywnego spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież
26.	Wspieranie prospołecznych działań młodzieży przez mentorów/tutorów, programów liderkich i działań rówieśniczych z obszaru profilaktyki i promocji zdrowia	3.1.1 Edukacja Zdrowotna 3.2.1. Profilaktyka uniwersalna	• ilość zrealizowanych działań; • ilość uczestników;
27.	Tworzenie dzieciom i młodzieży warunków do trzeźwego i zdrowego stylu życia poprzez tworzenie, wspieranie, organizowanie, wyposażanie w sprzęt i materiały miejsc do uprawiania sportu, zabawy, nauki, wypoczynku	3.2.1. Profilaktyka uniwersalna	• ilość zrealizowanych działań;
28.	Realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych stanowiących integralny element programu profilaktycznego dostosowanego do wieku odbiorców i włączającym w swe oddziaływania rodziców	3.2.1. Profilaktyka uniwersalna	• ilość zrealizowanych działań; • ilość uczestników;

XI. Adresaci programu

Problemy związane z uzależnieniami dotyczą w znacznej części społeczeństwa, dlatego Program skierowany jest do wszystkich mieszkańców Gminy Kozenice, którzy w życiu spotykają się z problemem uzależnień oraz z jego konsekwencjami, a także do wszystkich zainteresowanych problematyką, a w szczególności:

- dzieci i młodzieży,
- osób dorosłych pijących szkodliwie i ryzykownie,
- osób uzależnionych od alkoholu,
- osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych,
- osób dotknięte uzależnieniami behawioralnymi,
- osób doznających przemocy domowej,
- sprawców przemocy domowej.

XII. Podmiot odpowiedzialny

Za realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kozenice odpowiedzialny jest Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miejskiego w Kozenicach i Pełnomocnik ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

XIII. Partnerzy/Realizatorzy

Partnerami i realizatorami Programu będą:

- Urząd Miejski w Kozenicach;
- Centrum Usług Społecznych w Kozenicach;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- jednostki realizujące zadania pomocy społecznej;
- Komenda Powiatowa Policji;
- placówki oświatowe;
- placówki leczenia odwykowego;
- kluby i stowarzyszenia abstynenckie;
- instytucje kultury i sportu;
- kluby i stowarzyszenia sportowe;
- organizacje pozarządowe i podmioty kościelne.

W realizacji zadań Programu mogą uczestniczyć:

- podmioty, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1608, z 2023r., poz. 1718);

- podmioty, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491);
- jednostki organizacyjne Gminy Kozienice;
- jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych;
- osoby fizyczne i prawne prowadzące działalność w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy domowej.

Biorąc pod uwagę fakt, że Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dotyczy bardzo różnych problemów społecznych, należy zakładać, że będzie on wchodził w szerokie interakcje z innym, realizowanym równoległe programem jakim jest Gminny Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej.

XV. Budżet

- Finansowanie Programu odbywać się będzie w ramach środków finansowych uzyskanych z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z opłat z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml (tzw. małpki), zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- Zlecenie do realizacji zadań odbywać się będzie zgodnie z ustawą o zdrowiu publicznym i Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025 i kolejne.
- Zlecenie jednostkom budżetowym Gminy Kozienice odbywać się będzie w drodze zmiany dysponenta środków budżetowych, a podmiotem posiadającym osobowość prawną, dla których organem założycielskim jest Gmina Kozienice, w formie dotacji docelowej.
- Środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych mogą stanowić wkład własny Gminy Kozienice na realizację projektów z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii finansowanych z środków zewnętrznych.
- Środki na realizację programu z podziałem na poszczególne zadania określone są w budżecie Gminy w dziale 851 – ochrona zdrowia:
 - w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi: dział 851, rozdział 85154;
 - w zakresie zwalczania narkomanii: dział 851, rozdział 85153.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Kozienicach
mgr *[podpis]* **Wysztof Zajęc**